

Motion till riksdagen 2025/26:228

av Björn Tidland (SD)

Statens fastighetsverks uppdrag för vård och uppförande av statyer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga och utveckla Statens fastighetsverks uppdrag för vård och uppförande av statyer av tidigare regenter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Statens fastighetsverk ansvarar för ett antal ikoniska och centralt belägna statyer i huvudstaden som är resta till minne av tidigare regenter i Konungariket Sverige.

Statyerna ingår i det svenska kulturarvet och är en del av huvudstadens identitet. Statyerna är fyra till antalet. Karl XII och Karl XIII är resta i Kungsträdgården, Gustav II Adolf är rest på Gustav Adolfs torg samt Carl XIV Johan på Slottsbacken.

Det finns även en staty över Carl XV på Djurgården.

I Göteborg finns det två statyer över tidigare kungar. Gustav II Adolf på Gustav Adolfs Torg samt Karl IX:s ryttarstaty på Kungssportsplatsen. Dessa ägs och vårdas av Göteborgs stad.

Ovan nämnda statyer restes under sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. Det är alltså över 100 år sedan det restes någon staty över en svensk kung.

Den svenska kungalängden är över 1 000 år gammal från Björn Eriksson på 900-talet till dagens ätt av Bernadotte.

Det finns två kungar av släkten Bernadotte som borde föräras med statyer: Oscar II och Gustaf V. Dessa kungar var inga krigarkungar men de höll samman Sverige under oroliga tider som när unionen med Norge upplöstes samt under två världskrig.

Statens fastighetsverk borde ansvara för uppförande, ägande och förvaltning av dessa två statyer. Storlek, material och stil på de nya statyerna måste matcha befintliga kungastatyer för att värna om kontinuitet och kulturarv.

De nya statyerna ska lämpligen placeras i Göteborg. Statens fastighetsverk måste ta ett större ansvar för monument och kulturbärande byggnader i Göteborg.

Efter att dessa två statyer är på plats bör Statens fastighetsverk få i uppdrag att utreda utformning och placering av kungastatyer i anslutning till lämpliga Wasaslott i Sverige.

Wasaborgarna uppfördes i renässansstil och var ofta en blandning av fortifikation och palats. Andra tidstypiska drag, som dock ej finns representerade på alla slott, är de runda tornen som fungerat i försvarssyfte.

Wasaborgarna är en viktig del av det svenska kulturarvet och fungerar som en länk till en tid som formade dagens Sverige. Statyer i anslutning till dessa borgar skulle förstärka svenskarnas band till sitt land och sin historia.

Björn Tidland (SD)